

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԽՄԲԱԳՐԱՆՈՒՆ:

ԹԻՖԼԻ Օլգինական փող. տ. № 31—33 (Հինուրական նահանգական դատարանի և Օլգինական քաղաքի հանդէպ), բաց են ամեն օր (բացի կիրակի և տօն օրերից), առ. 10 ժ. մինչև 12-ը կէս օրից յետոյ: Անձնական տնտեսկցութիւն քարտուղարի հետ երեւոյթի և ուրաք առ. 11—12 ժ. Տելեգր. № 282:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ընդունում են ամեն լիզով տողը մէկ, երոյրական Տարազի, վերջին երես 25 կ. մանրատառ (պետիս): Կրկնող յայտարարութիւններն առանձին համաձայնութեամբ: ԲՄԺԱՆՈՐԴԱԴԻՆՆԵՐ 6 ր. (արտասահման 10 ր.) առանձին №-ը 20 կ. ՀԱՅՏԷ՝ ТНФАНСЬ, рех. «ТАРАЗЪ» Rédaction du journal TARAZ-Tiflis (Caucase).

Գեղարւեստական, գրական, գիտական, քննադատական

պատկերազարդ շաքաւթաւորութ. լոյս է տեսնում շաքաւթը մի անգամ կիրակի օրերը:

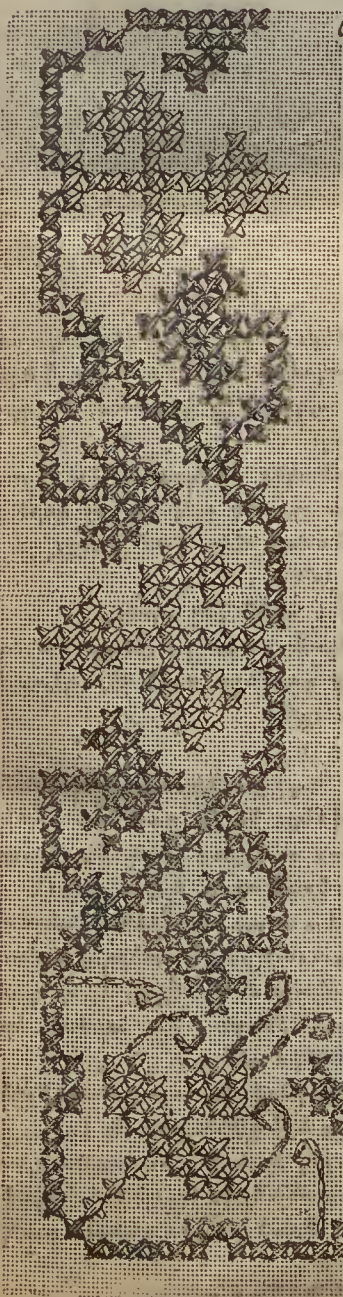
№ 26 կիրակի յուլիսի 21

ՏԱՍԵԻԵՐԵԲԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ 1902

ԳՐԶԻ ՓՂԲԱՆՔՆԵՐ

V

ՆԱ ԵՂ ՄԻ ՈՐԴ Է

Ամառնային մութ գիշերին ես միայնակ թափառում էի բլուրների վրայ: Փախչելով մարդկանց աղմուկի համախմբումից, ինքս իմ մէջ կենդանացած, թափառում էի բնութեան ազատ զրկում և մտածում: Խիտը և անմխիթար էին իմ մտքերս. ես մտածում էի աշխարհի և կեանքի մասին: Մութն էր շուրջս, լուռ և հարդար: Մութն էր և իմ հոգոյս մէջ. չէր դարձրում միայն իմ անհանգիստ սիրտս:

Եւ ահա՛ մօտիկ, ոտքերիս առաջ, խոտերի մէջ փայլում է մի ինչ որ փոքրիկ լոյս, նազ ու դողդոջուն: Մօտենում եմ նրան. նա թափառում է, ծածկում է թփերի տակ և ապա նորից յայտնում: Թէքում եմ նրան բռնելու, նա կորչում է և յետոյ կրկին երևում... Եւ այսպէս թանձր մթնոլորտի մէջ նա խաղում է ինձ հետ և շարժւում է ինձ ու տանջում. իսկ ես ուզում եմ անպատճառ ձեռք բերել նրան...

Ահա, վերջապէս բռնեցի. ո՛վ երջանակութիւն, նա այժմ իմ ձեռքիս մէջ է. հրապուրած մէկ էլ ուզում եմ նայել նրան, հիանալ նրա գեղեցկութեան վրայ, եւ նայում եմ ու... զգում. նա մի որդ էր եւ կեղծ ու խաբուսիկ նրա լոյսը. նա մի որդ էր, որ միայն կրծել կարող էր...

Այդպէս էի ես երբեմն սիրոյ ճանապարհին հրապուրած վազում նրա յետեւից, արին քրքրեմք մտած: Նրա աչքերի շողը, նրա դէմքի փայլը կուրացրել էին ինձ և այնպէս վառ էին փայլում իմ մտքիս խառն հորիզոնում, որ ես պատրաստ էի իմ կեանքս ու քաղղս նրա ոտքի տակ դնել: Իսկ երբ իմ կեանքիս գնով վերջապէս ձեռք բերի նրան և նա իմս եղաւ, ո՛վ դժոխք, ես սոսկացի... Իմ սիրածը եւ՛ որ այնպէս անմասն ու չնաշխարհիկ էր ինձ երևում, իսկապէս մի որդ էր միայն, այո՛, մի զգեւելի որդ, որ միայն սիրտ կրծել կարող էր...

Լ. ԵՌԵՂ

Աշխատասէր գերմանուհի պատանւ ու իր հարսը:

Ա Ձ Խ Ա Ր Հ Ի Կ Տ Ի Կ Ի Ն

Վէպ Հեկտոր Մալոյի, նկարներ Էմիլ Բայարի

(Շարունակութիւն)

VI

Միւս օրը Տրիպլը վերադառնալուն պէս մոռաւ գործարան: Ժօֆրուան արդէն մի ժամու չափ աշխատում էր կաւի վրայ, Լօտեօն անկիւնում՝ հետաքրքրութիւնով հսկում էր նրա ձեռքի ամեն մի շարժումը: Լօտեօն հիմա ցեխոտ, պատառուտած չորերով մի տղայ չէր, ինչպէս երեկուէն: Լոյսը ծէգելուն պէս նա վեր կացաւ և խոհանոցում գտնելով ամեն ինչ, մաքրեց և լաւացրեց: Նրա քնքոյշ և վարդագոյն երեսը աւելի պարզեց, ձեռքերը կարմրագոյն էին, բայց գեղեցիկ ձև ունէին, փոսիկներով, բարակ մատներով և թափանցիկ եղունգներով: ջանքով մաքրած բանկոնը կոճկած էր, կոկած փոխապատը ծածկում էր սպիտակեղէնի աղքատ դրութիւնը: Տրիպլը նրան նկատելով, կանգնեց նրա առաջ զարմացած:

— Ահա թէ ով էր վառարանի առաջ հացը փչրել և գորգի վրայ բծեր թողել, ասաց ժօֆրուան:— Ուրեմն ես նրան կը տանեմ իսկոյն ոստիկանի մօտ:

— Դուք նրան կը տանէք խանութ, ուր նրա համար սպիտակեղէն կը գնէք:

— Միթէ այդ կարելի բան է:

— Այո: Նա լաւ տղայ է և կը մոռնէր ցրտից, եթէ

մեր վառարանը վառած չլինէր: Նրբ նա ձեզ պատմէ իր բոլոր կրածը, դուք կը հասկանաք, որ նրա մեղքը մեծ չէ:

— Նթէ դուք, պարոն, այդպէս էք կարծում, ես դրա դէմ ոչինչ չեմ կարող ունենալ:

— Չնախելով որ, շարունակեց Ժօֆրուան, նա ընդունակ տղայ է և յիմար չէ, նա ոչ տեղ ունի և ոչ գործ և մենք պէտք է գտնենք նրա համար մէկը կամ միւսը:

— Իսկ նա ինչ գիտէ անել:

— Ոչինչ: Բայց կարող է ամեն ինչ սկսել:

— Արդեօք չյանձնել նրան ցուցակից դուրս գտնող լրագրաբաժանի գործը. բայց դա հեշտ գործ չէ, պէտք է կէս գիշերից մինչև առաւօտ շրջել:

— Նա կը շրջեմ:

— Բայց նա ծանօթ չէ Պարիզին, նկատեց Ժօֆրուան:

— Դէհ, յետոյ կը տեսնենք: Նա կը դամ նրա ետևից կնոջս կերակրելուց և ինքս հաց ուտելուց յետոյ: Նրբ Տրիպլը կրկին ետ եկաւ, Ժօֆրուան նրան տաւ երկու ոսկի:

— Մէկն էլ բաւական է, ասաց ծերունին, նշանաւոր ձեռով աչքերը կկոցելով: Անդգուշութիւն է աւելորդ օգնութիւն մի մարդու, որին չես ճանաչում: Այն էլ լաւ է, որ նրան ոստիկանի մօտ չեն տանում, ինչպէս նա արժան էր, այլ խանութ են տանում հանգերձ դնելու:

Բայց երբ նրանք վերադարձան կապոցը ձեռքներին, Տրիպլի տրամադրութիւնը ըստ երևոյթին փոխուել էր:

— Նորատին ինձ ամեն ինչ պատմեց իր մասին. իրաւ որ լաւ տղայ է և բաւականին տանջուել է: Բաւական է նրան: Այնպէս որ, էլ չեմ մոռածում նրան լրագրաբաժանի գործը յանձնել:

— Դուք մի ուրիշ գործ ունի՞ք ի նկատի:

— Այո, և անհա ինչ: Կինս թէպէտ և շատ տկար է, այնուամենայնիւ աշխատում է անկողնի մէջ. նա կազմեր է դնում ծխափողի թղթի տետրակները վրայ: Գործը ուրեմն ոչ սրամիտ և ոչ դժուար է. եթէ այդ կինս կարող է կատարել, նորատին ի հարկէ իսկոյն կը հասկանայ ինչը-ինչոյ լինելը: Հարկաւոր է միայն ասեղով տետրակը ծակել, մէջը բետին անց կացնել, ամբողջն իւրան և պատկերը կաշնել երեսին վրաձինով: Ի հարկէ այդ աշխատանքով դժուար է շատ բան վաստակել, հազարին մի ֆրանկ են վճարում և իմ պառուար օրական պատրաստում է 700—800 հատ: Բայց նա հիւանդ է, պառուար է աշխատում է անկողնի մէջ պառկած, իսկ նորատին և ծիր մարդը կարող է օրական 3000 հատ պատրաստել, որ կը տայ 3 ֆրանկ: Բացի այդ պէտք է հաշուել և այն, որ կօշիկ չէ մաշում և ցրտին ու ձնին չեն քայ գալիս: Նա եթէ նորատին ցանկանում է, կարող է իսկոյն և եթէ սկսել:

— Դուք ինչ կասէք, հարցրեց Ժօֆրուան:

— Ո՛հ, ես խօսք չեմ գտնում չնորհակալութիւնս յայտնելու:

— Շնորհակալութեան ստիժ չկայ, պատասխանեց Տրիպը: Իմ պառուար շատ ուրախ կը լինի. նա միշտ մենակ է և սրտնեղում է, որ հետը խօսող չկայ. նրա ոտքերը չեն ծառայում, բայց լեզուն շատ լաւ է աշխատում: Այստեղ մեր տան առաջին մի խրճիթ կայ, տանտէրը կը տայ նրան ամսական 8 ֆրանկով: Անկողնու և միւս հարկաւոր բաների համար բաւական է ամսական 12 կամ 15 ֆրանկ: Կերակրել նորատին կարող է մեզ հետ, այդ այնքան թանկ չի նստիլ, որքան պանդոկում:

VII

Նրբ միւս օրը Ժօֆրուան գործարան եկաւ, Տրիպը չափից դուրս գտնարանում էր նորատինին:

— Նրա ձեռքերի տակ գործը եփ է գալիս, ասում էր ծերունին: Նա պատրաստեց մի օրւան մէջ 3500 հատ: Նա առհասարակ նա պատրաստում տղայ է: Միայն այն, թէ նա ինչպէս է ոգևորւած ձեր մասին խօսում, արդէն նրա օգտին է: Նա զգում է, որ դուք նրա կեանքը փրկեցիք:

— Իսկ շատ բնական բան էր:

— Բնական կըլինէր, երբ նա ներս մտաւ, նրա չնքից բռնել և տանել քաղաքամասի ոստիկանի մօտ. բազմաբարձր դուք խաղաղ բնաւորութեան տէր էք և կարողացաք նրան ճիշտ գնահատել: Գիտէ՞ք նա ինչ ինչ դրամաւորութիւն էր պատրաստել: Այսօր առաւօտեան երբ տուն վերադարձայ, կնոջս սենեակը գտայ այնքան մաքուր դրութեան, ինչպէս նա երբէք չէր եղել. վառարանը վառած էր և սուրճը տաք: Կարող էք դատել, թէ այդ մըքան ինչ համար դուրեկան էր: Սովորաբար իննը ժամ չըջնուց յետոյ ես պէտք է ամեն ինչ հաւաքեմ և պատրաստեմ, իսկ այսօր տուն գալուս պէս, իսկոյն նստեցի տեղս և սկսեցի ուտել, որպէս մի առևտրատան տէր, որ վերադարձել է իր բարեկարգ տունը: Կին մարդը չէր կարող աւելի ուշադիր լինել, քան թէ այդ տղան: Նա այնքան լաւ է ծառայում կնոջս, այնքան բարի է դէպի նա, որ կինս նրան որդու պէս է սիրել: Նա բոլորովին ժամանակ չունի և յետոյ ցերեկը պէտք է պառկեմ քրնկու, որ ուշաօրէն չլինիմ, այդ պատճառով տանը ամեն ինչ բարձի թողի էր արւած: Իսկ այժմ ամեն ուրեք մաքրած է այնպէս, կարծես թէ մենք սպասաւորներ ունինք:

Ժօֆրուան շատ քիչ էր տեսնում Լօտեօին: Ժամանակ առ ժամանակ նրանք ողջունում էին իրար և աւելի ոչինչ: Բայց անհա մի օր Լօտեօն ներս մտաւ գործարանը և ամօթխածութիւնով հարցրեց.

— Նա ձեզ չեմ խանդարիլ:

— Բոլորովին ոչ: Նա մինչև անգամ ուրախ եմ ձեզ տեսնելու: Տրիպը այնքան շատ է խօսում ձեզ վրայ, նա շատ զգացած է ձեր կարեկցութիւնից և ձեր հոգատարութիւնից նրա խեղճ կնոջ վերաբերմամբ:

— Նա չեմ կարող դէպի նրանց այլապէս վերաբերւել: Նրանք այնքան ինչ օգնեցին և անչափ բարի են դէսլի ինչ:

— Բաւական էք դուք ձեր նոր կեանքից:

— Օ՛հ, ի հարկէ: Միայն երախտամուր կամ անխեղճ իրան բաղդաւոր չէր զգալ իմ տեղը: Նա հանգիստ եմ, ապահովւած և իմ կարիքներս ծածկելուց աւելի եմ վաստակում: Իմ կրած նեղութիւններից յետոյ ես այժմս դրախտում եմ:

Այնուհետեւ, կարծես, շտապելով յայտնել այն ինչ որ նրան ամաչացնում էր, Լօտեօն աճապարանքով աւելացրեց.

— Նա նրա համար եմ խկապէս եկել, որ այսօր ըստացայ մի ամսւան վաստակածս:

Նա նա դրեց սեղանի վրայ մի փոքր ծրար, որ արծաթէ փողի ձայն հանեց:

— Այս քնի բան է, հարցրեց Ժօֆրուան:

— Այն փողը, որ դուք ինչ տուք սպիտակեղէնս գրեւոր համար:

— Դուք ուզում էք ինչ վերադարձնել:

— Այո, եթէ թող տաք:

— Ինչ դուրեկան կըլինէր՝ ընծայել ձեզ այդ իրեղէնները:

— Հաւատացէ՛ք, որ ես նրա համար չեմ վերադարձնում ձեզ այդ փողը, որ ասեմ ինքս ինչ, թմայլաւ ձեզ ոչինչ չեմ պարտական: Նա երբէք չպէտք է կարողանամ վճարել ձեզ իմ պարտքս. բայց ես կըցանկայի, որ փողը խառը չլինէր իմ չնորհապարտութեան հետ:

— Թող ձեր ուզածը լինի, միայն այն պայմանով, որ եթէ երբ և իցէ դուք կարիք ունենաք, առանց քաշելու դիմէք ինչ: Նրբէք չէ կարելի երաշխաւոր լինել վաղւան համար: Ուրեմն այդպէս. նեղութեան բոլոր չմոռանաք, որ դուք ունիք մի հաւատարիմ բարեկամ, որի վրայ միշտ կարող էք յոյս դնել:

Ժօֆրուայի խօսքերը մարգարէական էին: Դրանից մի քանի օր յետոյ, Տրիպը յայտնեց նրան, թէ այն գլանակի թղթի գործարանը, որտեղից նա աշխատութիւն էր ճարում, գործադուր է եղել՝ առևտրի պայմանները փոխւեալ պատճառով:

— Հիմա ինչ անենք Լօտեօին:

— Ուրեմնք նրա համար մի գործ ամեն մէկս իր կողմից:

— Իսկ դեռ միջ:

— Նրան ուղարկեցէ՛ք ինչ մօտ: Նա կարող եմ նրան զբաղմունք տալ ինչ մօտ:

Լօտեօն չիտաձգեց ներկայանալ: Չէիք կամենալ ինչ մօզէլի տեղ բռնել (նկարկերա): Նա նոր ուզում էի ինչ համար կաղապարողի ետեւից ուղարկել, երբ Տրիպը ինչ յայտնեց, թէ դուք զրկւել եք ձեր վաստակից: Մինչև ձեզ համար գործ գտնելներս, դուք ձեռնունայն չէք մնալ:

Լօտեօն մոլորեց, կարմրեց, յետոյ գունաթափւեց և աչքերը խոնարհեցնելով լուռ կանգնած էր: Ժօֆրուան նայում էր նրա վրայ զարմացած: Ի՞նչ է նշանակում այդ մոլորմունքը:

— Միթէ ձեզ այդքան դժուար է արձանանալ, հարցրեց Ժօֆրուան:

— Ոչ: Բայց ես չգիտեմ կարող եմ արգելօք այնպէս կանգնել, որ դուք բաւական մնաք:

—Իրա մասին մի հոգաք, այդ իմ գործն է: Ինչ պէտք է դեռ այժմս գլխի էտիւդ ջրանկարի համար, մենք յետոյ կը դադարենք կիսանդրիով:

Հստ երևոյթին Լօտեօն հանգստացաւ:

—Մենք իսկոյն կըսկսենք մեր գործը: Ձե ընդունեցէք, ինչպէս կամենաք, ինչպէս ձեզ յարմար է, սովորական նստած, կանգնած, ինչ համար մի և նոյնն է:

Լօտեօն կը թնկց կաղապարաւորանի վրայ, դուրսը դարձրեց դէպի ժօֆրուան, ուղղելով աչքերը Միսցի վրայ, որ զանազան դեղաձև շարժումներով աշխատում էր իր վրայ ուշադրութիւն գրաւել:

—Պարելի՛ք է այսպէս:

—Այո, այդպէս շատ լաւ է:

Նւ ժօֆրուան սկսեց եռանդով աշխատել, երբեմն դուրսը հեռացնելով թղթից նրա համար, որ աչքերը դարձնէ Լօտեօնի վրայ: Դեռ մինչև այժմս նրան չէր պատահել Լօտեօնի վրայ ուշ ուշով նայել:

Նա նայում էր առաջ նրա վրայ, որպէս մի կատաղաւոր աչեայ, սովորականամբին, կարմրայտ աղայի վրայ, որ հագաւորւած էր Պարիզում: Բայց այդ բոլորին նայելով նրա վրայ, որպէս մի դեղաւորւածագէտ, որ խորն է թափանցում իր խմտոտախորի տաւրիայի մէջ՝ որ նրան լաւ հասկանայ և պատկերացնէ, նա դարձապէս էր նրա երեսի մի քանի բնորոշ գծերի վրայ: Լօտեօն տաժանակիր օրերին արեւից պրւած և քամուց խանկւած դէմքը, հիմա, երբ նա սենեակի մէջ էր աշխատում, ընդունել էր հիւսնայի սպիտակութիւն և քնքուշութիւն, որին կարող էր նախանձել իւրաքանչիւր կին: Հայտնաբերելով կորցրել էր վահարոտութիւն և յուսահատութիւն նշանը և նրա կապուտակ աչքերը այնպիսի անմեղութիւնով էին լոյս առնում, որ հիւսնայի կերպով յիշեցնում էին Մեմլինգի մի քանի նկարած գլխերը: Ժօֆրուան այնքան էր դրանից զարմացած, որ հարցրեց.

—Դուք ծանօթ էք Մեմլինգին:

—Բրիւժ նկարչին:

—Այո, տեսնում եմ, որ նրա անունը ձեզ ծանօթ է:

—Նա կարգացել եմ, որ մի անգամ ձեռան ձեռնաբեր մի գլխի Մեմլինգը՝ հիւանդ և աքաղաղ, բաղնիք է մի վանքի դուռ, ուր պատուաւորել են նրան, և նա՝ հիւսնայի կերպով վարձատրելու համար, նկարել է մի քանի պատկերներ, որոնցով հիւսն գնալով եմ այդ վանքի մէջ տեսնողները:

Ժօֆրուան նայեց նրա վրայ զարմացած:

—Դուք ինչ չխաբեցիք, ասաց նա ժպտալով, երբ ասում էիք, թէ պատմութիւնից աւելի գիտեք, քան թէ այն, որ սովորեցնում են ուսումնարանում: Ինչ յայտնի չէ Բրիւժ նկարչի կեանքի այդ մանրամասնութիւնը: Նրա վրայ խօսելով, ես ուզում էի ասել, թէ տոհմական նմանութիւն եմ գտնում ձեր դէմքի և Ս. Յովհաննու վանքի նրա նկարած պատկերների մէջ:

Լօտեօն կարմրեց:

—Բրիւժը հեռու չէ Դիւնկերիւէնից, ասաց նա, և այդ տոհմական նմանութիւնը դուցէ աւելի ոչինչ չէ, բայց եթէ Ֆլամանդական տիպար:

—Բայց այդ Ֆլամանդական տիպարը, որ նկարում էր Մեմլինգը, այժմս հագաւորւած է: Նա չըջել եմ ամբողջ Ֆլանդրիան և ոչ մի սեղ չեմ տեսել այդ մետաքսային չեկ մագերը, այդ սպիտակ և վարդագոյն երեսը և անմեղութիւն այդ նշանը հայեացքի մէջ, ինչպէս այդ Մեմլինգի նկարած պատկերների և ձեր դէմքի վրայ: Լօտեօն այտե-

րի կարմրադուռութիւնը փոխեց գունատութեան, որպէս լինում է չափազանց յուզմունքից:

«Ինչ զարմանալի բնաւորութիւն է», մտածեց ժօֆրուան եւ շարունակելով իմաստասիրել մօդէլը, մնացած նկատողութիւնները ինքն իրան էր անում: Նկարչութիւնը առժամանակ հանգստանալով ընդմիջւելուց յետոյ, շարունակեց մինչև երեկոյ:

—Վաղը մենք կը շարունակենք, ասաց ժօֆրուան դուրս դնալիս. բայց որովհետեւ ես չգիտեմ, թէ երբ կարող եմ գալ, խնդրում եմ ձեզ վաղ գալ. եթէ ինչ չափով անցքան վաղ այստեղ լինել, ինչպէս ես ցանկանում եմ, դուք կարող էք այդ միջոցին կարգաւ կամ պարզել ինչով կամենաք: Այդ կերպ Դիւսօլօն և Միսցը չեն սրտնեղել, ինչ սպասելով:

Նրբ առաւօտը ժամը տասին մօտ ժօֆրուան եկաւ, Լօտեօն նստած էր գործարանում և վրձնով նկարում էր Իլիա-վօլին, որ պառկած էր սեղանի վրայ, ընդունելով կատի այն բարեմիտ ձևը, որ ցոյց էր տալիս, թէ նա դուռն է իր արժանաւորութիւնը: Իր աշխատութիւնով գրաււած, Լօտեօն չսկսեց ժօֆրուայի ներս մտնելը, իսկ երբ նրան տեսաւ, ուզում էր իր նկարը թաքցնել, բայց արդէն ուշ էր:

—Դուք նկարում էք, ասաց ժօֆրուան և ձեռքը մեկնեց թերթին:

—Ոհ, մի նայէք, ասաց Լօտեօն ամաչկոտութիւնով:

—Միթէ դուք վախում եք ինձանից:

Այդ խօսքերը հարկադրեցին Լօտեօնին վճակել և նա ցոյց տաւ իր նկարը:

—Է՛, սա շատ, շատ լաւ է, ասաց ժօֆրուան զարմացած: — Նւ որպէս նկարչութեան, նոյնպէս և պատմութեան վերաբերմամբ դուք ինչ չէք խաբել:

Նա նստեց Լօտեօնի նստած աթոռի վրայ Դիւսօլօնի դէմ, որ իր դիւքը չէր վախել և սկսեց նկարը համեմատել բնականի հետ:

—Շատ ճիշտ է պատկերացրած, մըքան ժամանակ է, որ այս նկարում էիք:

—Մօտ մի ժամ:

—Դուք բնաւորականներից շատ եք նկարել:

—Այո, շատ, և տանը աւելի, քան թէ դպրոցում. ես նկարում էի, ինչ որ աչքիս էր ընկնում. այդ ինչ դարձութիւն էր պատճառում:

(Երջարունակել)

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ ՏՕՆԻՆ

Վարդապառին ընդհարալից սրտով.

Գտայ մի ծաղիկ՝ անմման տեսքով.

Ու նրա վրայ սիրունուս ըսողին՝

Ես ջերմ հաւատքով նշան կապեցի:

Նւ սրտատրով՝ վաղ արշալոյսին

Ես մօտ գնացի նշանւած ծաղիկին.

Բայց վա՛յ իմ ըսողին. գիշերայ հողմից

Ծաղիկը ջարդւած փռւել էր գետնին:

Մուրազս չորցաւ, քաղոս սեւացաւ,
Գոչեցի ուժգին ձայնով, յուսահատ.
Ա՛խ, ի՞մ սիրունիս, կեանքս ու հոգիս,
Արդեօք ի՞նչ վտանգ է սպառնում մեզ:

Ես լալիս էի՝ սիրունուս կանչում,
Դառն, անմխիթար վայրի հովիտում.
Եւ իմ մեծ ցաւին, փշրած սրտիս,
Ծար չէի խնդրում ես ոչ մի տեղից:

Բայց յանկարծ, ինչպէս դիւթական պատկեր,
Սիրունուս տեսայ դէպ ինձ վազելիս.
— Ինչո՞ւ ես լալիս այսպէս դառնագին,
Զայն տուց նա ինձ, սեղմելով կրծքին:

ՏԻԿԻՆ ԵՒ ՆԱԺԻՇՏ

(Անպաճոյճ վէպիկ ժամանակակից կեանքից)

Ինչե՛ր չեն պատահում ընտանեկան յարկի տակ: Ի՛նչ տեսակ դերեր ասես չեն խաղում մեր ժամանակակից ընտանիքների de facto տիկիները:

Նաժիշտները, աղախինները, որոնց տիրապետութիւնն այնքան ընդարձակ ծաւալ և կշիռ է ստացել ոչ միայն դատարարական, մանկավարձական և ընկերավարական՝ այլ և գեղարեստի և սիրոյ յըջաններում, յետ են մղել մեր տիկիներին՝ ինչպէս ռուսներն են ասում, на задний план և ըստ ամենայնի ընտանիքում կառավարութեան ղեկն իրանց ձեռքն են առել: Որքան տիկիներ՝ դառնագին արտասուքն աչքներին, հեկեկալով անիծած կրկինն այն սե ու մութ օրը, երբ վերոյիշեալ գեղեցկուհիները մուտք գործելով իրանց «անարատ յարկի» տակ, յափշտակել են իրանց ամուսիններին, իրանց երջանկութիւնը, իրանց քաղցր օրերը:

Պարիզում՝ որ գեղեցկի և ճշմարտութեան հետ գուզընթաց վիտում են ապականութիւնը, անբարոյական, անասնական սէրը, օրերս կատարել է մի դրամ, որ խրատական է և մերոնց:

Անցեալ յունիս ամսին Պարիզի երգուեսալ դատաւորներին է ներկայանում մաքուր հագնւած, ոչ տգեղ, թէև դալկահար մի տիկին, որ մահւան փորձ անելու համար դատի էր ենթարկւած: Նրա անունն է տ. Ալլէ, մի մանրավաճառի ամուսին, որ երեք

— Մի լար, իմ անգին, ես հաւատում եմ
Մեր անբիծ սիրոյ վեհ յաղթանակին.
Խաւար բռնութեան անգուսպ կուր մէջ
Մենք միշտ կըյաղթենք, հաւատն դու ինձ:

Ես հաւատացի. վիշտս ցրեցաւ.
Նորից յոյսերով հոգիս զօրացաւ.
«Ով իմ պաշտելի, ով սէր երկնառաք,
Դու իմ փրկիչն ես», ասացի նրան:

Եւ ջերմ համբոյրներ վարդ շրթունքներին,
Անսահման սիրով ես դրոշմեցի.
Նուրբ թեւերի մէջ չքնաղ հրեշտակիս
Նորից վարդ ապագան ևս նրազեցի:

Ս Է Յ Ի

ամիս առաջ իր նաժիշտին—աղախին՝ Յուստինէ Պուշոնին ատրճանակի երեք հարւածով վիրաւորել է: Թէ մանրավաճառը, որ բաւականին տգեղ և յիմար դէմք ունի, և թէ բժշկը և՛ և՛ աղախին Յուստինէն՝ մի լղար, անճոռնի և տափակ քթով անձնաւորութիւն, կանչւած են իբրև վկաներ: Դատաւարութեան պատմութիւնը շատ հասարակ է: Տիկին Ալլէն մի օր նրկատելով որ իր ամուսինը Յուստինէի հետ ինչ որ չափազանց մտերմական յարաբերութիւններ է հաստատել, ճանապարհ է ձգում իր աղախինին: Սրբահաւատ մանրավաճառը վայր է ձգում կնոջն ու երեխաներին, բոլոր փողերը հաւաքում և մի գեղեցիկ օր հարսանեկան ճանապարհորդութիւն կատարում իր տափակ քթանի Յուստինէի հետ դէպի չքեղ Շվեյցարիայի լեռները: Ժենեւում հիւանդանում է մեր թագուհին, իսկ պարոն Ալլէն, դժբաղդ թագաւորը, հրաժեշտ է տալիս հիւանդանոցում իր սիրեցեալին և չլւացնելով վերադառնում կրկին իր «տիկնաց տիկինի» մօտ: Վերջինս ներում է իր անհաւատարիմ ամուսնուն. սակայն պ. Ալլէն հէնց որ լսում է, թէ Յուստինէն առողջացել է, կամենում է անմիջապէս նրա մօտ գնալ: Տիկին Ալլէն սաստիկ յուսահատութիւնից անում է այն, ինչ որ արաւ, եօթհարիւր տարի առաջ կոմս Գլայհրնի ամուսինը. նա խնդրում է իր հակառակորդուհուն, որ գայ իր մօտ և իր տունն ու ամուսինը, բաղդը «իր հետ միասին բաժանէ»:

Փոքրիկ մանրավաճառը երկու շաբաթ շարունակ ապրում է երկու կանանց հետ, կոմս Գլայհրնի նման:

Սակայն ոչ աւելի քան երկու շաբաթ: Հերոսական համբերութիւնն էլ վերջապէս վախճան ունի. խեղճ տ. Ալլէն գերմարդկային համբերութիւնը հասնում է: Պարոն Ալլէն և իր «չքնաղ» Յուստինէն խզի, ամօթի և պարկեշտութեան վերջին նշոյլը կորցնում են, այնպէս որ տ. Ալլէն ստիպուած է լինում Յուստինէին երկրորդ անգամ դուս վաճել իր տանից: Մեր «մանրուհի» ծախողը հետևում է իր սիրեցեալին, և երբ որ տափակաքիթ Վեներան ութ օրից յետոյ կամենում է իր սնդուկը և դամբիւղը տանել, տ. Ալլէն վերցնում է ատրճանակը և արձակում: Սակայն հէնց որ նկատում է արիւնը՝ Յուստինէի այտերից հոսելիս, չոքում է դժբաղդ կինը և ներողութիւն խնդրում:

Այս ընտանեկան եղերերգութիւնն առաջին հայեացքից երևում է չափազանց անմխիթար: Մանրավաճառը և Յուստինէն երգուեսալ դատաւորների առաջ իրանց այնքան անարգ, ցինիքական են պահում, որ ներկայ եղող հասարակութիւնը չլացնում է նրանց և՛ «ջուրը ձգեցէ՛ք դրանց», սպառնում: Ինքն ըստ ինքեան հասկանալի է, որ երգուեսալ դատաւորները տ. Ալլէին արդարացրին են: Այս դատաւարութիւնն էլ անշուշտ ոչնչով չէր զանազանել այն հարիւրաւոր կեղտոտ և ցեխոտ դատաւարութիւններից, եթէ մի թուղթ կարգացւած չլինէր՝ այն նամանակը, որով տ. Ալլէն խնդրում է Յուստինէին յետ դառնալ իր տունը: Ահա այդ նամակի բովանդակութիւնը.

«Յուստինէ!»

«Իմ բաղդը խլել է ինձանից. իմ

ամուսինը ամեն բան վայր է ձգել, իր չահերը, իր տունն ու տեղը, և ես ստիպւած եմ իր անմոռութեան հետեւանքները կրել: Ես ամեն միջոց դործ կըդնեմ, ամեն ինչ կանեմ, միմիայն եթէ կարողանամ նրան կրկին տիրապետել, սակայն նա յամառում է մի ինչ որ մութ, անորոշ մտածման մէջ, և այդ մտածմունքն է՝ կարծում եմ, Ձեզ հետ հեռանալ այստեղից: Ինչքան երախտապարտ կըլինէի ես Ձեզ, եթէ Դուք մի գոհողութիւն յանձն առնէք՝ նրան խորհուրդ տաք մնալ ինձ մօտ: Ամեն ինչ կանեմ Ձեզ համար, ինչ որ ցանկանաք: Կատարեցէք խնդիրս, ազադում, պաղատում եմ Ձեզ: Կատարեցէք խնդիրս՝ ի սէր մեր զաւակներին, եկէք մեզ մօտ, մնացէք մեզ մօտ մինչև Ձեր աւուղջանալը. ես կընդունեմ Ձեզ հարազատ քրոջս նման: Ինչ որ էլ լինի, այս այսպէս պիտի լինի, որովհետեւ տեսնում եմ, որ նա Ձեզնից չի կամենում բաժանուի: Ես այնպէս կըվարեմ, իբրեւ թէ ոչինչ չգիտեմ. ինչ արած, մի անգամ կեանքն այսպէս է: Կարծում եմ, բաւականին բարեխիտ էք. ինձ հասկանալու համար. շատ ու շատ ընտանիքներ կան, որոնք նոյն միտքով մէջ են: Դուք գուցէ ծաղրէք իմ առաջարկութիւնները, բայց խնդրում եմ Ձեզ, մի ծաղրէք և մի արհամարհէք մի խեղճ մօր, որ սիրում է իր զաւակներին և ամեն ինչ գոհում է նրանց համար»:

Շատ հաւանական է, որ Յուստինէն նամակը կարդալուց յետոյ՝ մի բաւ ծիծաղած լինի, հաւանական է նոյնպէս, որ շատ խիստ բարոյագէտներ այս նամակի մէջ դատապարտելի կտորներ գտնեն: Բարոյագէտները սովորաբար այնպիսի մարդիկ են, որոնք բարձր եթերներում են տալու, ամպերի վրայ, մանրամասնութիւնների բնականոններից միայնգամայն հեռու, ուր այնքան անխուսափելի անհրաժեշտութիւններ, Յուստինէներ են թաղաւորում: Սակայն տ. Ալլէի նամակը բարոյագուրդ չէ, հերոսական էլ չէ: Այդ նամակը գրւած է մի կնոջ ձեռքով, որ իր բաղդի կործանումից յետոյ կամենում է փրկել ինչ որ արդէն փրկել կարելի է, և որ ժամանակ չունի խորը բարոյական խորհրդածութիւններով զբաղուելու: Յամենայն դէպս, այս գէպը կատարւած իրողութիւն է, որ և վերցնում ենք տեղական լրագրներից: Ինչքան այս տեսակ գէպեր կըլաւ տահն և պատահում են մեր կեանքում: Ինչքան հայ կանայք, տ. Ալլէի նման, յուսահատութիւնից ազաւելիս գուցէ լինեն զանազան Յուստինէների և Կատիւշաների, որ իրանց ամուսին-

ներին իրանց «բախշեն»՝ ամեն տեսակ «կոմպրոմիսներ» յանձն առնելով: Ինձ յայտնի են հայ տիկիներ, որոնք սարսափելի յուսահատութեամբ, արտասուքն աչքներին, դիմել են իրանց ամուսիններին. «Ի՛նչ անում ես արա՛. ի սէր Աստուծոյ, թաք աչքերս չըտեսնեն»: Ինչ և է, թող հայ կանայք չկարծեն թէ «անարատ սէր... ես ինչ գիտեմ «ընտելան նահապետական սրբութիւնը» և այլ գեղեցիկ յատկանիշները իրանց յատկանիշներն են: Օտարութիւններն էլ իրաւունք ունին դրանցով պարծենալու:

Հետեւեալ օրը, երբ սոյն դատաւարութեան մանրամասնութիւնը հրատարակուած է լրագրներում, հաղորդուած են նաեւ անձնասպանութիւնների մասին լուրեր: Այդ անձնասպանութիւններն ընդող են, շարժառիթներն էլ բանաստեղծական: Տասն և վեց տարեկան մի աղջիկ, Ժան Ռենէ, Սենա գետին է ձգում իրան, սիրուց դրդած: Մի ուրիշ երիտասարդ աղջիկ, Լուիզէ Պոլէ, դնդակահար է անում իրան, որովհետեւ իր սիրեցեալը չի կամենում հետն ամուսնանալ: Մի երրորդը, Նաբէր Շարլ անունով, նոյնպէս գնդակահար է լինում, որովհետեւ իր փեսացուն խօսքը դրժում է: Երբեմն հարկաւոր է այս տեսակ առօրեայ դրամներ մէջ բերել, ինչքան էլ նրանք նազ չահագրգիռ լինին, որովհետեւ կարելի է որեւէ սխալ և անճիշտ կազմած հայեացքներն ուղղել:

Առհասարակ ընդունւած է կարծել, որ մանաւանդ պարիզուհիները, զարմաւէր, պաճուճաւէր, թեթեամիտ են և այն: Ի հարկէ շատերը կան, որոնց այսպէս կարելի է ընդունել, սակայն կան և շատ շատերը, որոնք բոլորովին տարբերում են առաջիններից: Այնատեսէր, համեստ, հաւատարիմ և անձնէր կանանց անթիւ օրինակներ կան: Տիկին Ալլէն ահա դրանցից մէկն է: Առաւօտանից մինչև երեկոյ անխոնջ, անդադար աշխատող կանայք, որոնց կատարելատիպ գերմանուհու կարելի է ընդունել: Շատերն էլ կան, որոնք սանտիմենտալ են, և որոնք դիմում են ատրճանակի օգնութեան, երբ իրանց սիրելիները դաւաճանում և բարձի թող են անում նրանց: Շատ շատերն անշուշտ առաջինների նման չեն, այլ գործնական, որովհետեւ ճանաչում են այս փուլ աշխարհը, որովհետեւ մեծ քաղաքի զաւակներ են, որովհետեւ գիտեն, որ շատ էլ չի կարելի խտրապահանջ լինել: Նրանք ընդունակութիւն ունին իրականութեան հետ հաշտել, որովհետեւ, ինչպէս

դժբաղդ տ. Ալլէն տափակաբերթ Յուստինէին գրում էր՝ «Ինչ արած, մի անգամ կեանքն այսպէս է»...

Սիւս. Հովսեփ

ՏԱՓԱԿ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Մեամիս առաջարկութիւն

Ստիւդիոյ.—Ա՛յ, Աստուծոյ իմ, այս ինչ տալի. ինչպիսի դժբախտութիւն: Ես կտրեցի ձեր ձախ ախանջից մի կտոր... Ներեցէ՛ք իմ անշնորհքութեան... ճշմարիտ չգիտեմ թէ ինչպէս ուղղեմ սխալս. այսպէս դուք շատ տղեղ էք... Թող չէ՛ք տա՛ ձեր աջ ախանջից ևս մի այնպիսի կտոր կտրելու... միանմանութեան համար:

Հմուտ գիտնական

—Լսել էք. Ա.-ն գինեւորն է բացել:
—Իսկ նա ծանօթ է այդ գործին:
—Ինչպէս չէ. տարւայ մէջ վեց ամիս նա միշտ հարբած է լինում:

Տիկնոջ տարիք

Տիկինը.—Իմացէ՛ք, քանի տարեկան եմ...
Ծանօթ.—Երեսուն երեք...

Տիկինը.—Դուք սխալեցիք ուղիղ 11 տարով: **Ծանօթ.**—Բայց... բայց ինչպէս. պէտք է աւելացնել այդ 11 տարին, թէ՛ դուք գալ:

Ս Ո Ռ Ր Հ Ա Ն Դ Ա Ն

Ղզլար. Ա. Ղ. Ձեր նամակն ստացանք: **Շաւի. Դ. Զ.** Ո՛չ, ձեզ չէ ուղղւած «Տարագիր» այն պատասխանը:

» **Պ. Զ.** Հաւատացէ՛ք, որ այժմ ամենքն էլ հառկանում են թատրոնի օգտակար լինելը. բայց ինչո՞ւ չէք ուղղւած հաշտել այն մտքի հետ, որ բաւարար լուսնի-զան աւելի է յարմար ֆիլիթի համար, քան Խանդավառների թատրոնի զաւել-րէլը: Ուրիշ բան է, եթէ ներկայացումները ձրի լինէին և անտրակտները շատ երկար:

Մոսկւ. Է. Բ. Կ. Կ. Կ. Ո՛չ, ճշմարիտ չէ, յարգելի Տիկին. մեր բարեկամի գաւակները որք չեն, քանի որ նրանց հայրը թողել հոգեկան այնպիսի փեհ յատկութիւններ, ինչպիսին էք դուք, և մի մայր՝ որ կարող է մեր բարեկամի մանուկներին ուղեկցել այն կանաչ շաւղով, որով ընթացել է նրանց պայծառ հայրը և բարձրացել, հասել այն նաւատակին, որի համար մարդ կոչւած է այս աշխարհ:

Լայպցիգ. Ջեմ. Ը. Ը. Ստացանք, սակայն ցուում ենք, որ չենք կարող տպագրել. ինչ շահ և ինչ նորութիւն. ամբողջ աշխարհը գիտէ թէ դրանք այսօր ինչ յոռի ուղիով են ընթանում. ոչ որ այլևս չէ հաւատում դրանց:

Ա. յ. Է. ա. յ. Բ.

Նրբ ԲՆԵԼ ԳԵՆԵԼԵՐ
 Հատ մարդկանց կենդանականության ան-
 քան մեծ փոփոխություն կրեց անցեալ «Գե-
 լուսիի դարի» մէջ և աւելի ևս փոփոխու-
 լու է ներկայ «Եւրոպական դարում», որ
 շատ և ցրած աշխատություններ յետոյ, ցան-
 կալի է և անհրաժեշտ դրան համապատաս-
 խան երկրարտես հանգստություն: Հատ զէպ-
 քերում լուրած մտաւոր և մասնաւոր աշ-
 խատություններ յետոյ ցերեկեան քունը մինչև
 իսկ անխուսափելի է: 24 կարելի խորհուրդ
 տալ քնելու՝ անմիջապէս ճաշից յետոյ, որով-
 հետև աղբիւրի քունը ոչ հանգստություն է
 պատճառում և ոչ ուժերի վերանորոգում:
 Մարտոկան գործարանները զանաւոր են այդ-
 միջոցին իրանց վերին աստիճանի ուժեղ
 գործունեութեան մէջ: Ցամաքայն զէպս հացից
 յետոյ պէտք է խոյ տալ ամեն կերպ զբաղ-
 մունքներէր. այդ միջոցին արեւը կենդանա-
 նում է կերակրամարմն գործարաններ և աւելի
 ստամոքսի շուրջը: Ցերեկեան քունը պէտք է
 թոյլ տալ կերակրից առաջ, որովհետև բոլոր
 անդամները կարող են հանգստանալ միմիայն
 այն ժամանակ, երբմեր ստամոքսը դատարկ է:

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
 Տիգրան Նազարեան

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՂԲԻՒՐ-ՏԱՐԱԶ

Խմբագրութեան գրասենեակում
 վաճառւում են

Յիսուս խաչակիր մեծադիր
 պատկերը. . . . . 3 ռ. »
 Միք. Նալբանդեան. 1 ռ. »
 Արտաշէս հայոց թագ.
 միւտքը ի հոռո՞ւ. . . . . 50 կ.
 Էֆրզնիա (մեծադիր) 3 ռ. »

ԱԼԲՈՍ ԱԼՄԱՆԱԽ

Աղգային և ժամանակակից գոր-
 ծիչներ ռ. տեսարանների 101
 պատկերներ, գինը 2 ռ.
 Հասցէ՝ Թիֆլիս, Դեպոյն «ԱԳԵՅՐ»:

ՀԱՅՏՏԵՆԻ
 Գ. Աղայեանցի լուսանկար մեծա-
 դիր պատկերը:
 Գինը է 25 կոպ.
 զուարթ ցանկացողներին զեջումն
 կրկին:
 Գինը՝ Թիֆլիս, Ս. Տոգոմոյանց. Ե.
 ռեդ. Ագեյր. 5—1

Շարունակում է 1902 թ.
 ըստմանորդագրութիւնը

S U P U Z

գրական, գեղարվեստական, գիտական
 և ԲՆՆԱԳԱՍԱԿԱՆ
 պատկերազարդ շաբաթաթերթի:
 Տարեկան գինը 6 ռ. արտասահ. 10 ռ.
 Հասցէ՝ Թիֆլիս, ռեդ. յուր. ԿԱՐԱՅԵ
 Tiflis (Caucase) Rédaction du journal TARAZ.

Շարունակում է 1902 թի
 բովանդակագրութիւնը

ԱՂԲԻՒՐ պատկերազ. ամսագրի:

Տարեկան գինը 3 ռ.

V-րդ ոսկեղէն դարը Հայաստա-
 նում չընաղ մեծադիր պատկե-
 րով 4 ռ. 50 կ.

Հասցէ՝ Թիֆլ. ռեդ. յուր. ԱԳԵՅՐԻ.

ՀԱ ԴՈՅՐՅՈ ՍԱՄԵՐԻ

(Сборникъ для дѣтей)

Памяти Н. А. СОЛОВЬЕВА-НЕ-СМЪЛОВА.

Цѣна 60 коп.

Այս փոքրածուր բարձր արդիւնքը յառ-
 կացրած է հանգուցեալ Սոլովիւ-Նեմ-
 մէլովի որբերին:

Ն. Ա. ՍՈԼՈՎԵՅԵՎ-ՆԵՍՄԵԼՈՎԻ
 առանձին գրեթէ լոյս տեսած գր-
 ւածքները.

МАЛЕНЬКІЯ ДѢТИ

Разсказы, картинки съ натуры, сцен-
 ки, эскизы и иллюэты.

(Съ сорока рисунками, II-го допол.
 изд.)

Цѣна 35 к. въ, папкѣ 50 к.

ДѢТСКІЙ МИРОКЪ

Разсказы изъ жизни дѣтей и окру-
 жающей ихъ природы

(Чтеніе для дѣтей отъ 6—12-лѣт.
 возраста, въ 3—хъ отд. съ рисун-
 ками.)

Цѣна 75 к., въ папкѣ 1 руб.

МИРНЫЙ ЗАВОЕВАТЕЛЬ

(Изъ жизни Іоана Гуттенберга,
 историческая повѣсть, съ рисунка-
 ми.)

Цѣна 40 к.

СЪ ПОВОЛЖЬЯ

(Родныя картинки съ рисунками,
 III-е изд.)

Цѣна 60 коп.

СРЕДИ ЛЮДЕИ

Очерки и разсказы.

Цѣна 1 руб.

ДРУЗЬЯ

Разсказъ съ рисунками

Цѣна 5 коп.

КОРОЛЬ ВОНИФАТІЙ I; Король
 ГЕНРИХЪ СІV и королевичъ МАР-
 КО-король. ГЕНРКУСЪ СV.
 (Переработка и пересказъ изъ на-
 родныхъ русскихъ сказокъ съ ри-
 сунками.)

Цѣна 35 коп

ДУШЕВНЫЕ ЛЮДИ

(Изъ поволжскихъ разсказовъ) съ 15
 рисунками.

Цѣна 50 коп.

БЫЛИНЫ

(Иллюстрир. разсказы, сказки и
 сценки для дѣтей младшаго воз-
 раста.)

Цѣна 30 коп., въ папкѣ 45 коп.

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԵՐԻՆ ԶԻՅՆԻՄԱՆՈՅ

Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԳԵԱՆԻ

(Գովիա, Վորոնյովի արձանի հանգիւյ)

Ամեն օր, բացի կիրակի օրերից,

առաստանը:

Բ. Ա. Նախասարգեան—11—12 ժ.
 վերաբուժութեան, վնասական (սիֆիլիս) և
 միզախեռ. հիւանդ.

Կ. Մ. Զիլուսանի—9—10 ժ. աչքի,
 ներքին և նեարդային հ.

Կ. Բ. Գրեյի—12—1 ժ. ականջի,
 քթի և կոկորդի հ.

Զ. Բ. Բարանասեան—11—12 ժ.
 կանանց և երեխայոց հիւանդ.

Ս. Պ. Կարապետեանց—1—1 1/2 ժ.
 ներքին և երեխայոց հ.

Երեկոնները

Ն. Ն. Ռոստոմբեկով—5—6 ժ. վի-
 բարւածութեան և մորթու հ.

Ս. Ն. Զալազուսկի—6—7 ժ. նեար-
 դային (էրեկտայոց), վնաս. և մորթու հ.

Գ. Ս. Թարապետեանց—7—7 1/2 ժ.
 ներքին և երեխայոց հ.

Բ. Ա. Նախասարգեան—7 1/2—8 ժ.
 վճարը 50 կ. չքուրները ձրի: Համա-
 խորհրդի (կոնսիլիումի) և օպերացիայի հա-
 մար առանձին:

Օ. Տ. Առանցիսկի—ամբ. ծաղ-
 կահատ և բժշկական մարմնամաշկ. գիւմե
 11—1 ժ.

Հիւանդանոցի վերադասուչ

Բժշկապետ ՆԱԽԱՍԱՐԳԵԱՆ